

Neobvyklý nárůst invazivních pyogenních streptokoků u dětí

prof. MUDr. Vladimír Mihál, CSc.^{1,2}, Mgr. Pavla Kučová, Ph.D.³, MUC. Veronika Vašířová²,
MUC. Marek Teleky², MUDr. Kamila Michálková⁴

¹Ústav molekulární a translační medicíny, LF UP Olomouc

²Dětská klinika, LF UP a FN v Olomouci

³Mikrobiologický ústav, LF UP a FN v Olomouci

⁴Radiologická klinika, LF UP a FN v Olomouci

Streptococcus pyogenes (streptokok skupiny A, GAS) může u dětí zapříčinit široké spektrum onemocnění, zejména faryngitidu a spálu. Méně často může způsobit závažné invazivní infekce, včetně nekrotizující fasciity, pneumonie, sepse a syndromu streptokokového toxického šoku. Infekce GAS vyžadující hospitalizaci je u mladších dětí stále spojena se závažným onemocněním a krátkodobou i dlouhodobou morbiditou. Včasné rozpoznání onemocnění a okamžitá antibiotická léčba je dnes nejúčinnější prevencí vážné komplikace GAS infekce. U dětí do 10 let je míra výskytu infekce invazivním streptokokem skupiny A (iGAS) v letošním roce vyšší než v letech předcházejících pandemii covidu-19, ale podstatně vyšší než v posledních dvou letech. V posledním roce na základě hlášení o nárůstu infekcí dolních cest dýchacích u dětí, zejména empyému, probíhá systematický sběr dat jednotlivých případů, abychom infekci iGAS lépe porozuměli. Prezentujeme dvě děti předškolního věku se spalovou angínou, která byla komplikovaná pleuropneumonií a respiračním selháním.

Klíčová slova: *Streptococcus pyogenes*, dítě, invazivní streptokokové infekce, iGAS, pleuropneumonie, respirační selhání.

Unusual increase of invasive pyogenic streptococci in children

Streptococcus pyogenes (group A streptococcus, GAS) causes a wide range of diseases in children, especially pharyngitis and scarlet fever. Less commonly, it can cause serious invasive infections, including necrotizing fasciitis, pneumonia, sepsis and streptococcal toxic shock syndrome. GAS infection requiring hospitalization is still associated with significant serious illness and short- and long-term morbidity in younger children. Early recognition of the disease and prompt antibiotic treatment is the most natural prevention of serious GAS complications today. In children under 10 years of age, the rate of infection with invasive GAS (iGAS) is higher than in the years preceding the COVID-19 pandemic, but significantly higher than in the last two years. In the last year, based on reports of an increase in lower respiratory tract infections in children, particularly empyema, systematic data collection of individual cases is underway to better understand iGAS. We present two preschool children with scarlet fever complicated by pleuropneumonia and respiratory failure.

Key words: *Streptococcus pyogenes*, child, invasive streptococcal infections, iGAS, pleuropneumonia, respiratory failure.

Úvod

Od roku 1874, kdy rakouský chirurg Theodor Billroth popsal u pacientů s erysipelem a infekcí rány „Kettenkokken“ (řetízové koky), zaměstnává pyogenní strepto-

kok skupiny A pozornost badatelů mnoha generací již 150 let. *Streptococcus pyogenes* (pyogenní streptokok – SPy) je lidským bakteriálním patogenem, který je široce rozšířen a každoročně je původcem více než 700

milionů infekcí na celém světě. Může být příčinou široké škály klinických projevů od mírných lokalizovaných až po život ohrožující invazivní infekce s vysokou mírou fatalit (1, 2). Dodnes nebyly dostatečně objasněny mnohé

prof. MUDr. Vladimír Mihál, CSc.
Dětská klinika LF UP a FN Olomouc
vladimir.mihal@fnol.cz

Cit. zkr: *Pediatr. praxi.* 2023;24(5):336-342

Článek přijat redakcí: 2. 10. 2023

Článek přijat k publikaci: 9. 10. 2023